

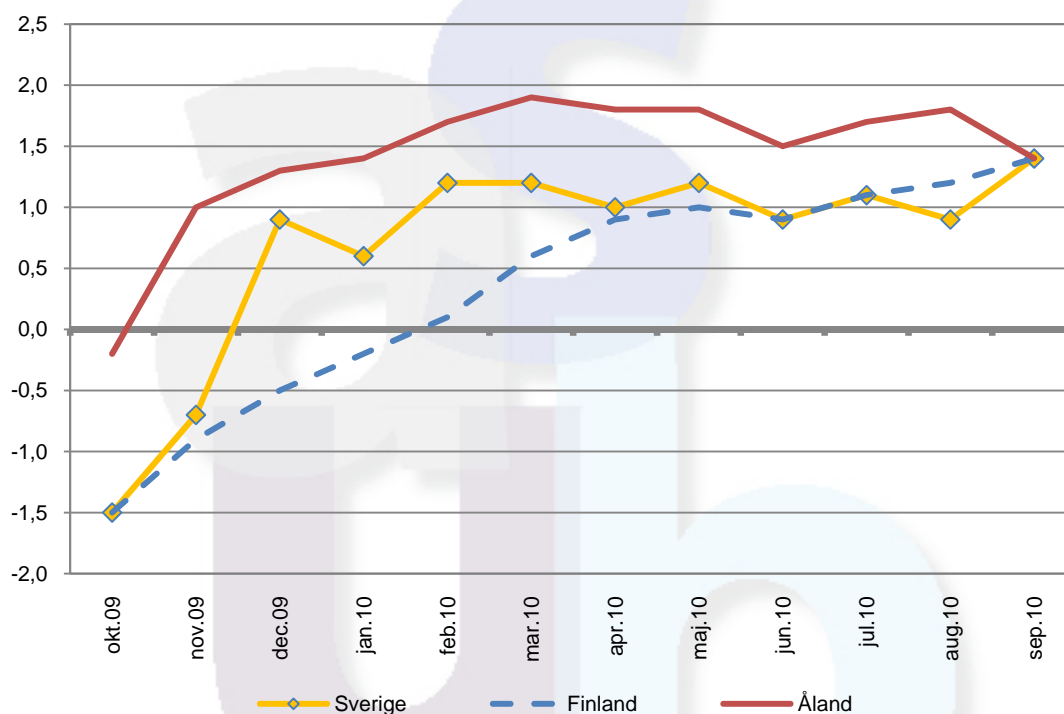
Jonas Karlsson, statistiker
Tel. 018-25581

KPI 2010:9
18.10.2010

Konsumentprisindex

September 2010

Figur 1: Förändringar i konsumentprisindex under tolv månadersperioder

Beskrivning av statistiken

Detta statistikmeddelande innehåller uppgifter om konsumentprisernas utveckling på Åland. Statistiken är framtagen i samarbete med Statistikcentralen i Finland, som även bidrar med dataunderlag och expertis i beräkningen av indexet. Uppgifterna i meddelandet grundar sig på en omfattande månatlig urvalsbaserad prisinsamling på Åland genomförd av Statistikcentralen, kompletterad med vissa riksomfattande samt årligen insamlade prisuppgifter.

Inflationstakten 1,4 procent i september

Inflationstakten, räknad som förändringen under de senaste tolv månaderna, var 1,4 procent i september, jämfört med 1,8 procent i augusti. Det var främst högre priser inom huvudgruppen "bostäder, vatten, elektricitet, gas och övriga bränslen" som inverkade mest på den totala uppgången (med 1,0 procentenheter), medan lägre priser inom huvudgruppen "livsmedel och alkoholfria drycker" dämpade inflationen mest (med 0,4 procentenheter). Från augusti till september var konsumentpriserna i genomsnitt oförändrade.

De finländska konsumentpriserna steg i september på årsbasis med 1,4 procent, jämfört med 1,2 procent i augusti. Uppgången av konsumentpriserna beror främst på högre priser på flytande bränslen samt fastigheter. Samtidigt motverkades uppgången främst av lägre priser på livsmedel samt lägre räntor. Konsumentpriserna steg i genomsnitt med 0,4 procent från augusti till september.

De svenska konsumentpriserna steg i genomsnitt med 1,4 procent på årsbasis i september, jämfört med 0,9 procent i augusti. Främst bidrog högre priser på livsmedel och alkoholfria drycker samt el och bränsle till den totala uppgången (med 0,3 procentenheter vardera), medan prissänkningar inom audiovisuell och fotografisk utrustning samt dataorutrustning motverkade uppgången mest (med 0,3 procentenheter). Från augusti till september ökade konsumentpriserna i genomsnitt med 0,8 procent.

Harmoniserat index för konsumentpriser (HIKP) har utvecklats av EU som ett internationellt jämförbart mått på inflationen. Inflationstakten för EMU-länderna (omfattar 16 medlemsländer) var i september preliminärt 1,8 procent och för EU-länderna (omfattar 27 medlemsländer) preliminärt 2,2 procent. Mätt med HIKP var Finlands ökningstakt på årsnivå 1,4 procent (1,3 procent i augusti) och Sveriges 1,5 procent (1,1 procent i augusti). Av EMU-länderna hade Grekland fortsättningsvis den snabbaste ökningstakten (5,7 procent), och Irland fortsättningsvis den långsammaste med -1,0 procent.

Förändringar i mervärdesskatten

Den 1 juli 2010 genomfördes flertalet förändringar i mervärdesskattningen, den största förändringen gäller restaurangmomsen på mat och läsk som sänktes från 22 procent till 13 procent. Om skattesänkningen hade återspeglats till fullo i priserna borde det ha inneburit prissänkningar på ca 7,4 procent. De övriga förändringarna var höjningar, den allmänna momsprocenten höjdes från 22 procent till 23 procent (borde återspeglas med prishöjningar på ca 0,8 procent), livsmedelsmomsen höjdes från 12 procent till 13 procent samt momsens på böcker, mediciner, hotell, persontransporter och kulturevenemang som höjdes från 8 procent till 9 procent (borde återspeglas med prishöjningar på ca 0,9 procent vardera).

Den 1 oktober 2009 sänktes mervärdesskattesatsen på livsmedel från 17 procent till 12 procent, en sänkning som innebär att livsmedelspriserna i detaljhandeln borde ha sjunkit med 4,3 procent. På Åland sjönk livsmedelspriserna med 5,5 procent från september till oktober, medan de i Finland sjönk med 5,6 procent. Mellan augusti och september sjönk livsmedelspriserna på Åland med 0,6 procent (i Finland steg de med 1,3 procent). Sedan september ifjol har livsmedelspriserna på Åland minskat med 2,9 procent och i Finland med 3,6 procent, observera att mervärdesskatten på livsmedel höjdes den 1 juli med en procentenhet, från 12 procent till 13 procent.

Hur konsumentprisindex används

Två exempel

1. Förändringen av totalindex från september 2009 till september 2010:

$$\frac{110,5 - 109,0}{109,0} \times 100 = 1,4 \%$$

2. 500 mk i 1988 års penningvärde omräknat till motsvarande värde i euro 2009:

Konsumentprisindex (1985=100) 1988: 111,8; 2009: 173,9

$$\frac{173,9}{111,8} \times 500 = 777,73 / 5,94573 = 130,80 \text{ €}$$

Procentuella förändringar månadsvis och i tolv månadersperioder Huvudgrupper

Huvudgrupper	För Åland		För Finland	
	Aug- Sep	2009:9- 2010:9	Aug- Sep	2009:9- 2010:9
01 Livsmedel och alkoholfria drycker	-0,6	-2,9	1,3	-3,6
02 Alkoholfria drycker och tobak	0,0	5,1	0,0	5,0
03 Kläder och skodon	2,0	1,2	5,1	0,8
04 Bostäder, vatten, elektricitet, gas o andra bränslen	0,3	5,6	0,0	3,7
05 Inventarier, hushållsutrustning o rutinunderhåll	2,1	3,6	0,6	2,2
06 Hälsovård	4,2	3,7	0,6	2,6
07 Transport	-1,5	0,7	-0,3	3,4
08 Kommunikationer	-2,4	-2,0	-3,2	-2,2
09 Rekreation och kultur	0,3	0,3	0,5	0,7
10 Utbildning	24,3	20,0	3,4	4,2
11 Restauranger och hotell	-1,4	-0,9	-0,4	-1,5
12 Diverse varor och tjänster	0,7	2,8	0,6	1,8
Totalindex	0,0	1,4	0,4	1,4

Konsumentprisindex för Åland

Huvudgrupper

2005=100

0/00	Total- index	Livs- medel och alkohol- fria drycker	Alkohol- haltiga drycker och tobak	Kläder och skodon	Bostäder, vatten, elektricitet, gas o andra bränslen	Inven- tarier, hush.ut- rustn. o underhåll av bostaden	Hälsa- vård	Trans- port	Komm- nika- tioner	Rekrea- tion och kultur	Utbild- ning	Restau- ranger och hotell	Diverse varor och tjänster
0/00	1 000,0	149,1	30,9	72,1	187,7	51,7	45,5	153,2	33,0	124,9	1,1	98,6	52,2
2005	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2006	101,7	102,0	101,0	100,2	105,1	101,1	100,5	100,9	91,8	99,9	100,8	102,2	103,7
2007	103,4	104,1	102,4	99,0	109,4	103,0	94,2	102,3	97,7	100,7	108,0	105,3	104,6
2008	107,8	110,8	108,0	99,8	119,7	104,8	97,1	104,7	96,9	101,3	122,9	109,4	107,6
2009	108,0	113,7	116,9	96,5	117,6	106,5	99,3	101,3	92,0	102,8	127,0	113,0	109,5
2008													
Jan	105,9	106,9	107,2	97,0	118,1	103,6	95,5	103,0	98,8	99,6	121,9	107,8	105,9
Feb	106,8	108,1	107,5	99,4	118,7	104,3	96,6	103,3	98,7	101,2	121,9	108,9	106,2
Mar	107,8	108,8	107,9	102,9	119,7	104,1	96,6	105,9	97,1	101,3	121,9	109,4	106,2
Apr	107,8	108,8	107,8	101,7	119,6	103,9	96,7	105,7	97,0	102,3	122,0	109,7	106,4
Maj	108,4	112,2	107,8	100,7	121,6	104,9	96,5	106,6	95,8	100,5	122,0	108,2	106,4
Jun	108,9	110,3	107,8	100,7	122,6	104,7	96,4	109,2	98,2	100,9	122,0	109,7	106,8
Jul	108,8	111,3	107,9	96,6	122,6	104,9	96,4	108,4	97,8	101,3	122,0	110,5	107,0
Aug	108,3	110,7	107,9	97,6	120,6	105,1	97,4	106,6	98,7	101,1	122,0	110,7	108,8
Sep	108,7	112,0	108,4	100,7	120,5	105,3	97,4	107,8	94,7	101,4	124,9	109,1	108,8
Okt	108,3	112,6	108,6	100,6	119,2	104,8	98,5	105,9	95,3	101,8	124,9	108,6	109,0
Nov	106,9	113,5	108,6	100,1	117,4	105,7	98,6	97,9	94,7	101,5	124,9	109,5	109,8
Dec	106,5	114,0	108,6	99,8	115,4	105,9	98,8	95,6	96,3	102,4	124,9	110,3	109,9
2009													
Jan	106,8	115,6	115,4	92,9	117,4	105,4	98,7	94,9	95,4	102,7	125,3	111,3	110,0
Feb	107,3	117,3	115,6	92,8	116,8	105,8	98,7	97,1	93,1	102,2	125,3	112,4	109,9
Mar	107,5	115,9	115,7	96,6	116,4	105,5	98,7	98,0	92,2	102,5	125,3	113,0	109,9
Apr	107,9	116,4	116,1	97,8	117,0	105,8	98,9	98,5	92,7	102,7	125,3	112,5	110,0
Maj	107,9	115,6	116,2	98,8	116,9	106,3	98,6	100,4	91,4	102,5	125,3	111,3	109,8
Jun	108,6	114,5	116,1	95,9	118,1	106,4	98,7	103,5	92,6	103,0	125,3	114,4	109,4
Jul	108,5	115,2	116,1	93,8	117,3	107,0	98,4	103,6	92,7	103,1	125,3	114,3	109,4
Aug	108,5	113,6	116,1	94,1	118,4	106,9	100,0	104,8	90,5	102,5	125,3	113,8	109,2
Sep	109,0	113,4	116,2	100,7	117,8	107,0	100,0	104,9	92,3	103,0	130,4	113,3	109,3
Okt	108,1	107,2	119,8	100,6	118,2	107,0	100,3	104,4	92,5	103,1	130,4	112,8	109,0
Nov	108,0	108,8	119,7	100,1	118,4	107,6	100,3	103,2	88,5	102,7	130,4	112,6	109,0
Dec	108,0	110,6	119,7	94,0	118,1	107,6	100,3	102,9	89,6	103,5	130,4	113,9	109,1
2010													
Jan	108,3	109,5	121,8	92,3	121,9	106,0	99,9	102,7	90,6	102,9	125,9	113,5	110,6
Feb	109,2	112,1	122,0	97,4	121,7	106,0	100,0	101,7	91,2	104,1	125,9	114,3	110,9
Mar	109,5	109,8	121,9	98,9	122,7	107,0	100,0	104,2	88,7	103,4	125,9	115,4	110,8
Apr	109,8	111,6	121,8	99,2	123,3	107,3	100,2	104,7	87,8	102,1	125,9	115,6	110,6
Maj	109,8	111,0	121,7	99,9	123,6	107,4	100,1	104,8	90,9	102,3	125,9	114,3	111,1
Jun	110,3	109,3	121,7	100,0	124,2	107,5	100,1	107,0	90,1	103,0	125,9	115,8	110,9
Jul	110,4	110,5	122,0	95,6	124,1	108,1	99,2	108,7	91,0	103,4	125,9	114,5	111,7
Aug	110,5	110,8	122,1	99,9	124,0	108,6	99,5	107,3	92,6	103,1	125,9	113,9	111,7
Sep	110,5	110,2	122,1	101,9	124,4	110,9	103,6	105,6	90,4	103,3	156,5	112,3	112,4

Konsumentprisindex för Åland månadsvis

Totalindex

1985=100

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Års-medelt
1985	98,5	98,5	99,5	99,9	100,2	100,2	100,4	100,3	100,7	100,5	100,8	100,7	100,0
1986	101,3	101,5	101,4	101,7	101,7	102,3	102,2	102,6	102,9	103,0	102,8	103,0	102,2
1987	104,2	104,7	105,0	106,1	105,8	106,2	106,6	106,5	107,0	107,1	107,0	107,3	106,1
1988	108,8	109,0	109,8	110,6	111,7	112,4	112,4	112,4	113,5	113,5	113,5	114,7	111,8
1989	115,1	115,9	117,3	118,4	119,1	120,7	120,9	121,0	122,6	122,6	122,6	123,8	120,0
1990	125,1	125,5	125,5	126,2	127,2	127,6	128,1	128,7	129,2	129,5	129,1	129,2	127,6
1991	130,9	131,7	131,4	132,0	133,0	132,3	132,8	132,8	132,8	133,1	132,5	133,2	132,4
1992	133,8	134,1	134,7	135,4	135,7	136,3	136,4	136,2	136,7	137,5	137,7	136,8	135,9
1993	138,0	138,8	139,0	139,4	139,4	138,9	139,0	138,8	139,0	139,5	139,0	138,6	139,0
1994	138,6	138,9	139,0	139,5	139,6	140,7	140,7	140,8	140,8	141,2	140,9	140,7	140,1
1995	141,0	141,2	141,0	141,0	141,3	141,4	141,5	140,9	141,2	140,9	140,8	140,7	141,0
1996	140,4	141,0	141,2	141,2	141,2	140,7	141,3	141,0	141,2	141,3	141,0	140,8	141,0
1997	141,8	141,9	141,8	142,4	142,9	142,8	143,3	143,8	144,2	144,7	144,5	144,5	143,3
1998	145,2	144,9	145,9	145,7	145,9	146,6	146,7	146,6	146,2	146,2	145,9	145,6	145,9
1999	146,0	145,6	145,9	146,6	147,4	147,3	147,6	147,2	147,6	148,0	148,1	148,9	147,2
2000	149,1	149,4	150,0	150,1	150,8	151,4	152,1	152,3	153,4	153,0	152,8	152,7	151,4
2001	153,1	153,7	153,8	154,5	155,7	155,7	155,2	155,7	155,8	155,5	155,1	155,2	154,9
2002	156,8	156,7	157,6	158,1	158,4	158,1	157,8	158,6	159,2	159,1	158,3	158,7	158,1
2003	159,0	159,5	159,8	159,2	159,1	159,0	158,4	159,3	158,9	159,4	158,9	159,0	159,1
2004	159,0	159,7	158,8	158,7	159,3	159,2	159,5	159,8	160,2	160,0	159,1	159,0	159,4
2005	158,9	159,2	160,1	160,5	160,3	160,7	161,2	161,3	161,5	162,2	161,7	161,8	160,8
2006	162,2	162,7	162,7	163,9	163,9	164,6	164,7	164,4	163,7	163,7	164,0	164,1	163,7
2007	163,3	164,6	166,1	166,6	166,2	167,1	167,2	167,0	166,9	167,1	167,8	168,8	166,6
2008	170,5	172,0	173,6	173,6	174,5	175,4	175,3	174,4	175,1	174,4	172,2	171,6	173,6
2009	172,1	172,8	173,1	173,7	173,8	175,0	174,7	174,8	175,5	174,1	173,9	173,9	173,9
2010	174,5	175,8	176,3	176,9	176,9	177,6	177,8	177,9	178,0				

2000=100

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Års-medelt
2000	99,0	98,9	99,4	99,4	99,7	99,9	100,1	100,4	101,1	100,7	100,7	100,6	100,0
2001	100,9	101,4	101,6	102,0	102,5	102,4	101,9	102,4	102,6	102,3	102,1	102,3	102,0
2002	103,4	103,3	103,9	104,2	104,4	104,2	104,0	104,5	105,0	104,9	104,3	104,6	104,2
2003	104,8	105,1	105,3	104,9	104,9	104,8	104,4	105,0	104,7	105,1	104,8	104,8	104,9
2004	104,8	105,2	104,7	104,6	105,0	105,0	105,2	105,4	105,6	105,5	104,9	104,8	105,1
2005	104,7	104,9	105,6	105,8	105,7	105,9	106,3	106,3	106,5	106,9	106,6	106,7	106,0
2006	106,9	107,2	107,3	108,0	108,0	108,5	108,6	108,4	107,9	107,9	108,1	108,2	107,9
2007	107,6	108,5	109,5	109,8	109,5	110,2	110,2	110,1	110,0	110,2	110,6	111,2	109,8
2008	112,4	113,4	114,4	114,4	115,0	115,7	115,5	115,0	115,4	115,0	113,5	113,1	114,4
2009	113,4	113,9	114,1	114,5	114,6	115,3	115,2	115,2	115,7	114,8	114,7	114,6	114,7
2010	115,0	115,9	116,2	116,6	116,6	117,1	117,2	117,3	117,3				

Förändringar i konsumentprisindex under tolv månadersperioder

År													Års-
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	medelt
1986	2,8	3,0	1,9	1,8	1,5	2,1	1,8	2,3	2,2	2,5	2,0	2,3	2,2
1987	2,9	3,2	3,6	4,3	4,0	3,8	4,3	3,8	4,0	4,0	4,1	4,2	3,8
1988	4,4	4,1	4,6	4,2	5,6	5,8	5,4	5,5	6,1	6,0	6,1	6,9	5,4
1989	5,8	6,3	6,8	7,1	6,6	7,4	7,6	7,7	8,0	8,0	8,0	7,9	7,3
1990	8,7	8,3	7,0	6,6	6,8	5,7	6,0	6,4	5,4	5,6	5,3	4,4	6,3
1991	4,6	4,9	4,7	4,6	4,6	3,7	3,7	3,2	2,8	2,8	2,6	3,1	3,8
1992	2,2	1,8	2,5	2,6	2,0	3,0	2,7	2,6	2,9	3,3	3,9	2,7	2,7
1993	3,1	3,5	3,2	3,0	2,7	1,9	1,9	1,9	1,7	1,5	0,9	1,3	2,2
1994	0,4	0,1	0,0	0,1	0,1	1,3	1,2	1,4	1,3	1,2	1,4	1,5	0,8
1995	1,7	1,7	1,4	1,1	1,2	0,5	0,6	0,1	0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,7
1996	-0,4	-0,1	0,1	0,1	-0,1	-0,5	-0,1	0,1	0,0	0,3	0,1	0,1	0,0
1997	1,0	0,7	0,4	0,9	1,2	1,5	1,4	2,0	2,1	2,4	2,5	2,6	1,6
1998	2,4	2,1	2,9	2,3	2,1	2,6	2,4	1,9	1,4	1,0	1,0	0,8	1,9
1999	0,6	0,5	0,0	0,6	1,1	0,5	0,6	0,4	1,0	1,3	1,6	2,2	0,9
2000	2,1	2,6	2,8	2,4	2,3	2,8	3,1	3,5	3,9	3,4	3,2	2,6	2,9
2001	2,6	2,9	2,6	2,9	3,2	2,8	2,0	2,3	1,6	1,6	1,5	1,6	2,3
2002	2,4	1,9	2,3	2,2	1,8	1,8	2,1	2,1	2,3	2,5	2,1	2,2	2,1
2003	1,4	1,8	1,4	0,6	0,5	0,6	0,4	0,5	-0,2	0,2	0,4	0,2	0,6
2004	0,0	0,1	-0,6	-0,3	0,1	0,2	0,7	0,3	0,8	0,4	0,1	0,0	0,2
2005	-0,1	-0,3	0,8	1,1	0,6	0,9	1,0	0,9	0,8	1,4	1,6	1,8	0,9
2006	2,0	2,1	1,2	2,0	2,3	2,1	2,2	1,6	0,9	0,8	1,4	1,4	1,7
2007	0,7	1,2	2,1	1,6	1,4	1,5	1,5	1,6	2,0	2,1	2,3	2,9	1,7
2008	4,4	4,5	4,5	4,2	5,0	5,0	4,8	4,4	4,9	4,4	2,7	1,7	4,2
2009	0,9	0,5	-0,3	0,1	-0,4	-0,3	-0,3	0,2	0,2	-0,2	1,0	1,3	0,2
2010	1,4	1,7	1,9	1,8	1,8	1,5	1,7	1,8	1,4				

Harmoniserat konsumentprisindex

Procentuell förändring under tolv månadersperioder

	2008- 2009	2009:5- 2010:5	2009:6- 2010:6	2009:7- 2010:7	2009:8- 2010:8	2009:9- 2010:9
Finland	1,6	1,4	1,3	1,3	1,3	1,4
Belgien	0,0	2,5	2,7	2,4	2,4	2,9
Cypern	0,2	1,8	2,1	2,7	3,4	3,6
Frankrike	0,1	1,9	1,7	1,9	1,6	1,8
Grekland	1,3	5,3	5,2	5,5	5,6	5,7
Irland	-1,7	-1,9	-2,0	-1,2	-1,2	-1,0
Italien	0,8	1,6	1,5	1,8	1,8	1,6
Luxemburg	0,0	3,1	2,3	2,9	2,5	2,6
Malta	1,8	1,8	1,8	2,5	3,0	2,4
Nederländerna	1,0	0,4	0,2	1,3	1,2	1,4 *
Portugal	-0,9	1,1	1,1	1,9	2,0	2,0
Slovenien	0,9	2,4	2,1	2,3	2,4	2,1
Slovakien	0,9	0,7	0,7	1,0	1,1	1,1
Spanien	-0,3	1,8	1,5	1,9	1,8	2,1
Tyskland	0,2	1,2	0,8	1,2	1,0	1,3
Österrike	0,4	1,7	1,8	1,7	1,6	1,4 *
EMU	0,3	1,6	1,4	1,7	1,6	1,8 *
Sverige	1,9	1,9	1,6	1,4	1,1	1,5
Danmark	1,1	1,9	1,7	2,1	2,3	2,5
Storbritannien	2,2	3,4	3,2	3,1	3,1	3,1
Estland	0,2	2,8	3,4	2,8	2,8	3,8
EICP	1,0	2,0	1,9	2,1	2,0	2,2 *

* Preliminär uppgift

Reviderad uppgift

- Ej tillgänglig

ÅS UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN